

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Sub tertia dynastia, non admissa decreta nova Conciliorum quæ jura regni infrangebant. Prohibitum Episcopis à Conciliis Romanis ne hominum præstarent Regibus. Tamen Radulfus Remensis obtinere non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

legum sanctorumque canonum constitutiones, nobis de cetero scribi cuiusque instinctu permittere, precamur. Quia scitis & scimus totum esse irritum quicquid ab illorum fuerit constitutione diversum. Tandem rogat Pontificem ne contumeliosas epistolas aut mandata injusta ad se vel Episcopos & proceres regni mittat, ne illa contemnere cogatur: Deprecantes vos in omnipotentis Dei honore & sanctorum Apostolorum veneratione ut tales inhonoracionis nostre epistolas, taliisque mandata, sicut hactenus ex nomine vestro suscepimus, nobis & regni nostri Episcopis ac primoribus de cetero non mandetis, & non compellatis nos mandata & epistolas vestras inhonorandas contemnere, & Missos vestros dehonore. In his tamen rebus quæ à ministerio apostolica sedis pendent, id est, quæ scripturis & decretis receptis non refragantur, se omne studium suum libenter impensurum: *Quæ vobis in his quæ ad vestrum ministerium pertinent, si zamen ministerium vestrum, cupimus obtemperare. Infrà: Quia quod ex apostolice sedis nomine secundum sanctarum scripturarum tramitem, predicationemque majorum, & orthodoxorum decreta scribuntur, sequendum & tenendum non ignoramus; & quod secus à quoquam fuerit compilatum sive confectum, non solum respiciendum sed & redarguendum esse cognoscimus.* Hadrianus, his literis acceptis, Carolum blandissima oratione placare conatur, & Hincmari Laudunensis judicium in provincia, juxta canones Sardicenses, renovari decernit.

Epist. Hadriani ad Carolum xxv. 11.

VII. At tamen in hac concertatione eò prorupit impetus Gallorum, ut immodesta comminatio epistolæ inserta fuerit. Suppliciter à Pontifice Carolus contendit ut negotium canonicè peragatur, ne nos, inquit, & nostros satis invitos ad id cogatis convertere quod à Quinta universali Synodo & à Gregorio in synodica ad quatuor Patriarchas tenendum prescribitur; quod adhuc nostris literis ad exemplum inferere nolumus, donec sciamus si duritiam mandatorum vestrorum erga nos aliter ad benignitatem inspicere poterimus. Scilicet ad dejectionem vel anathema respicit decretum contra eos qui à quatuor synodorum constitutis discederent. Sed pace illorum dixerim, de fidei definitionibus loquuntur Quinta Synodus & Gregorius; non autem de constitutionibus canonicis, quæ necessitate vel utilitate cogente, aut etiam ratione temporum habita, mutari possunt; cum regula fidei retractari non possit. Modestiores fuisse Gallicanos Episcopos ex Ivone docuimus, cum de Paschalis II. factò ageretur; cuius communionem rejiciendâ consentibus Germanici regni Episcopis, obstitere nostri, docentes labem quæ disciplinæ inferretur non

Quinta Syn. Collatione & si qui concitus fuerit contra ea que p̄d̄ dispensantur vel traduntur, vel de eis, vel scribere, si quidem Episcopi vel Clerici s̄t, sicut tanquam aliter à sacrosanctis & ecclesiasticis statuta faciens deus audabitur, & ipsorum vel clericorum.

Greg. I. 1. ep. 24. Concilia quas prefata veneranda Concilia personarum respiciunt, respiciunt quæ venerantur, & spectantur, quia duo universali sunt consensu confirmata, & non illa destruit, nisi qui presunt aut solvere quas religant, aut ligare quas solvant. In ista ergo alia s̄t, anathema s̄t.

admittendam, sed communionem reverentiamque Summi Pontificis esse diligentissimè conservandam.

CAPVT XIII.

Synopsis.

I. Sub tertia dynastia, non admissa decreta novæ Conciliorum que jura regni infringebant. Prohibitum Episcopis à Conciliis Romanis ne hominum prestarent Regibus. Tamen Radulfus Remensis obtinere non potuit Ecclesiam, quin prius moribus in regno receptis satisfecisset. Curia regi his decretis refragabatur, ex Ivone; qui monet Paschalem ut factum toleret per dispensationem. Cujus consilium secutus est Summus Pontifex, etiam in simili specie, que emerit in Anglia.

II. Constantiam Ludovici VI. in conservandis magistratuum suorum juribus adversus rescriptum Romana curia recenset Ivone, licet rem non approbet. Veterum rescripto ne Prepositi regis prestantiones exigant à pauperibus Clericis. Precipit Rex ne mittatur executioni. Alioquin minatur bona Clericorum captum iri.

III. Divisionem Noviomensis episcopatus invito Ludovico Rege fieri non debere scripsi Ivone ad Paschalem. Jus divisionis decernenda spectabat ad Pontificem; sed consensus Regis necessarius, ut vitaretur schisma, ex Ivone. Probatur necessitas regis consensus, è jure institutionis, ne status ecclesiasticus mutaretur; è jure quoque regio, quod parochiarum dissectionibus intervenire debeat. Confirmatur Conciliis Lucensi & Emeritensi.

IV. Conqueritur gravissimè Philippus Augustus à consilio Lucy III. qui Rege invito cogitabat de Metropoli Dolensi erigenda. Hoc factò regnum suum minus ait, & coronam è capite suo deici. Minatur dissidium, si hoc fiat à Pontifice.

V. Erectio Appamianum monasterio in Ecclesiam cathedralem, à Bonifacio VIII. injuriam sibi factam peravit Philippus IV. Unde que deinde Tolosa facta est immutatio, non accidisse censenda est absque Regis consensu. Hodie conceptis verbis adhibetur in similibus negotiis.

I. **I**N tertia Regum nostrorum dynastia constanter etiam regni dignitatem & jura retinuerunt Rex Ludovicus VI. Crasus dictus & regni proceres circa annum MCXV. cum de sacramento hominij à Radulpho Archiepiscopo Remensis, Regi prestando, ageretur. Vetuerant Gregorius VII. Urbanus II. & Paschalis II. excommunicationis penam adjectam, ne Episcopi aut Clerici hominij, sed tantum fidelitate, se Principibus adstringerent. Radulfus, Gervasio Remensis Ecclesia inavore pulso, sedi suæ restitui Ivonis interventu peribat. Concessit Princeps ut Curia, quam Aureliani cogebat in Natali Domini, se sisteret. Sed recipere non potuit Ecclesiam Radulfus alia ratione quam hominij prestito, exemplo majorum; reclamante Curia, novisque Decretis, quæ jura regni corrumpent, plurimum

rimum refragante. Quod hodie appellatio- nis formulis perageretur. *Sed reclamante Cu- ria*, inquit Ivo, *plenariam pacem impetrare ne- qui- vimus, nisi predictus Metropolitanus per ma- num & sacramentum eam fidelitatem Regi face- ret quam predecessores suis Regibus Francorum antea fecerant omnes Remenses Archiepiscopi & ceteri regni Francorum quamlibet religiosi & san- cti Episcopi. Quod persuadentibus & impellentibus totius Curie optimatibus, etsi propter manda- torum rigorem minus licebat, factum est tamen, quia Ecclesie paci & fraternae dilectioni sic ex- pediebat.* Hæc petita sunt ex epistola Ivonis ad Paschalem I. quem demulcere conatur, prudenter docens in iis quæ non sunt prohi- bita æternâ lege, sed tantum à Præfulibus libertati acquirendæ consulentibus, dispen- satione utendum esse, summumque jus re- mittendum; monente Augustino, ubi po- pulorum strages jacent, detrahendum esse aliquid canonum severitati, ut majoribus morbis sanandis caritas sincera subveniat. Mox subdit: *Consulendo & rogando monemus ut ibi consilij & pietatis studeatis visceribus abundare ubi fas non est debitam fortitudinem exercere.* Ivonis consilium non solum in ne- gotio Gervasij, sed etiam in simili specie quæ in Anglia emerfit, secutus est Summus Pontifex. Cum enim acriter inter se con- tenderent Anselmus Cantuariensis & Hen- ricus II. Anglorum Rex, ita ut ille homi- nium Regi facere aut sine mora regno exce- dere juberetur, Paschali Summo Pontifice consulto, qui literis suis hominij præstatio- nem interdicebat, in hæc verba prorupit Henricus, teste Willelmo Malmesburiensi: *Quid ad me de literis Apostolici? Iura regni mei nolo amittere.* Et tandem jus suum retinendo consensum Pontificis elicit; ut alibi testa- tur idem Malmesburiensis.

II. Eiusdem Ludovici Regis in conser- vandis magistratum suorum juribus con- stantiam recenset Ivo; quamvis eam in fa- cti specie proposita improbet. Clerici Car- notenses à Paschali II. decretum impetra- runt, quo Præpositis regis vetabatur ne ab Ecclesiasticis pauperibus præstationes ali- quas exigerent. Præpositi verò Regi *sugges- serunt ad diminutionem sui regni hoc privile- gium factum esse.* Quam rationem tenuerit Ludovicus ut juribus suis prospiceret adver- sus novum rescriptum, docet, licet indignans, Ivo in epistola ad Paschalem: *Isti enim ad hoc Regem seduxerunt, quomodo voluerunt, ut minaces literas adversus Clerum mihi mitte- ret, continentes eum minis quòd bona Clericorum sibi accepturus sit, ubicunque poterit, nisi privi- legium vestrum destruat, & rapacitas Præposi- torum in pace concedatur.* Præpositis nullam

fieri injuriam ex eo contendebat Ivo quòd non antiqua jura ab eis auferrentur, sed no- vis & illicitis exactionibus obviam iretur, ut ipse scripsit ad Regem: *Non enim minuitur aliquid de jure Præpositorum vel aufertur, sed apostolica auctoritate interdicitur eis illicite an- garia & pauperum vexationes, quas non tantum Clericis sed nec laicis licet exercere vel exigere.* Quod veritum fuisse ait à Papa sub anathe- matis vinculo, idque à se inconsulto Apo- stolico mutari non posse. Rogat Regem ut pacem cum Ecclesia colat; testaturque se nihil de jure Præpositorum minuere velle, *ubi eis justitia & quietæ possessio legitime poterit suffragari.* Petit inducias à Rege, ut Legatis Ecclesie Carnotensis liberum sit adire se- dem apostolicam, cujus mandato, Regis desiderio, *remota pauperum oppressione possit fieri satis.* Ivo literis ad Paschalem datis, tan- tum abest ut Præpositis faverit, quin potius eos anathemate plecti petiverit. Quis fuerit hujus controversie eventus, nos later. Id tantum certum est, Regem bonorum capio- ne coercere voluisse Clericos Carnotenses, si rescripto Pontificis adversus magistra- tum jura uterentur. Fortasse Præpositi reg- gij Clericos egentes concutiebant; sed animadversio ad Regem omnino pertine- bat, nec excommunicationi erat locus, præ- cipue cum de crimine dubitaretur, & quod Clerici de rapina damnabant, Præpositi in- ter salaria recenserent.

III. Quantopere de regni dignitate tuen- da sollicitus esset idem Rex Ludovicus, col- ligere licet ex Ivone, qui Paschalem dissua- det ne petitioni Tornacensium Clericorum det locum. Poscebant divisionem No- vio- mensis episcopatus, cum quo jam à tempo- re B. Medardi, ante quadringentos annos, Tornacensis episcopatus in unam cathe- dram coaluerat. Videri sibi & ceteris Epif- copis Gallicanis ait Ivo vetustatem non esse convellendam; præcipue cum non adeo lauti essent illius Ecclesie redditus ut duobus Episcopis sufficere possent, & *dignitas epis- copalis his diebus paupertatem ferre non valeat.* Sed præcipuam rationem perit à Regis ani- mo; quem hac divisione adeo lædendum prædicat, ut schisma in Galliis hoc Pascha- lis facto provocatum iri non dubitet. *Nec in hoc resistimus*, inquit, *quin possit sedes aposto- lica parochiarum amplitudinem minorare, aut brevitate dilatare, si utilitas populi Dei ita exigat, & nullum inde schisma contingat.* Ostendit deinde fovendam potius Regis be- nevolentiam quam aliqua subreptione vio- landam. Ceterum quid schifinatis nomine intelligat, docuimus capite octavo. Nempe significatum voluit Ivo, etsi divisionis de-

Vide secundam præstationem Mag- ca. f. 31.

Vide supra lib. 1. c. 11. §. 2.

Ivo ep. 278.

H h

Willelm. Mal- m. de Gest. Henr. II. l. 1.

Idem Malin. l. 1.

Ivo ep. 271.